

Primer Congrés Català de Gestió Pública
Barcelona, 26 i 27 de setembre de 2002

Grup de treball 2.
Valors: cap a una ètica de la
responsabilitat professional del gestor públic

Comunicació:

ELS CODIS D'ÈTICA

Cap a la concreció dels principis d'una bona administració

Ferran Termes i Anglès
Assessor del President de la Generalitat de Catalunya en matèria d'organització

Isidre R. Obregon i Gomà
*Analista d'organització de la Direcció General d'Organització de l'Administració,
Departament de Governació i Relacions Institucionals, Generalitat de Catalunya*

Barcelona, 13 de setembre de 2002

ELS CODIS D'ÈTICA

Cap a la concreció dels principis d'una bona administració

0. INTRODUCCIÓ

1. ANTECEDENTS I SITUACIÓ ACTUAL A CATALUNYA I A ESPANYA

1.0 Constitució Espanyola

1.1 Estatut d'Autonomia de Catalunya

1.2 Text refós de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública. Decret legislatiu 1/97, de 31 d'octubre

1.3 Projecte de Llei del Govern Central 121/000177 de 5/7/99

1.4 Real Decreto 33/1986, de 10 de enero, por el que se aprueba el Reglamento de Régimen Disciplinario de los Funcionarios de la Administración del Estado

1.5 Primeres conclusions

2. SITUACIÓ ACTUAL A ALTRES PAÏSOS

2.0 El codi europeu de bona conducta administrativa

2.1 Mesures ètiques en l'O.C.D.E.

2.2 El Civil Service Code a Anglaterra

2.3 Els Ethical Standard Values a Austràlia

2.4 Normes de l'IFAC als Estats Units

2.5 El codi d'ètica i el codi de post-ocupació al Canadà

3. CONCLUSIONS

0. INTRODUCCIÓ:

Entenem com a administració en general, l'art d'obtenir, utilitzar i controlar determinats recursos humans, materials i financers, a l'objecte d'aconseguir determinats resultats en relació a uns objectius explícits o tàcitament prefixats.

L'administració pública trasllada l'anterior definició al sector públic, que es caracteritza per determinats fets diferencials en relació a l'administració privada.

Aquests fets diferencials són, entre altres:

- a) L'existència d'un cos de funcionaris fortament especialitzats i sotmesos a una estricta normativa legal que regula no tan sols les seves funcions, sinó també totes i cadascuna de les seves possibilitats d'actuació.
- b) Una forta jerarquització del cos de funcionaris establerta per les normes legals que regulen la funció pública en tots els seus diversos aspectes.
- c) L'existència d'uns rigorosos controls interns i externs, tant en allò que es refereix als aspectes econòmico-financers com als aspectes de gestió.
- d) Una major repercussió pública, negativa o positiva, de les seves actuacions.
- e) L'existència d'uns objectius temporals o permanents fixats pel poder polític, dels quals les administracions públiques són mers executors.

Malgrat l'existència de lleis, normes legals i reglaments de forçosa obediència que fan referència a la funció pública, hi ha determinats fets que no poden ésser legalment regulats, o si ho són, ho són de forma ambigua i poc contundent. No pot ser d'altra manera ja que, per la seva naturalesa, aquests fets depenen del comportament, de l'actitud mental i de la capacitat d'obrar dels funcionaris, i no estrictament de la llei escrita. Citem entre altres exemples la degeneració dels procediments administratius per l'ús de la pràctica quotidiana, o d'una mala tradició, o la falta d'independència dels executors públics, la resolució de dilemes i de conflictes, l'establiment de prioritats, o determinades actituds negatives, entre altres. Recordi's aquí que el bon criteri i la independència són actituds mentals i que, per tant, els problemes que s'hi relacionen, entren més en el terreny de l'ètica que no pas en el de la legalitat. I això independentment que una actuació no ètica pugui tenir repercussions legals i viceversa.

Un funcionari públic, es miri com es vulgui, és un professional de la gestió pública, i si bé al nostre país no hi ha tradició de codis ètics per l'Administració Pública ni d'associacions professionals de funcionaris, sí que n'hi ha per als professionals clàssics. Tots els col·legis professionals tenen el seu propi codi d'ètica.

El fet que ara es reclamin uns codis de conducta ètica per als funcionaris respon a la transformació que, ja des de fa anys, sofreixen els paradigmes de gestió i, més enllà d'això, els sistemes democràtics de govern. La consideració dels funcionaris com a professionals respon al desenvolupament d'aquests nous contextos. Certament, des d'una visió clàssica de la burocràcia no té sentit proposar-se condicionants ètics per a la conducta dels funcionaris quan, per la simple formalització del treball s'anul·la qualsevol marge per a la llibertat d'actuació. L'ètica a l'Administració només cobra sentit en aquests nous contextos en què es genera capacitat de gestió i d'aportació personal i professional. Això explica que molts altres col·lectius professionals disposin, des de fa temps, de codis de conducta que permetin regular els seus comportaments més enllà dels requisits legals.

Aquesta evolució s'ha produït en la majoria dels països anticipatius (governos i administracions que lideren els processos de canvi que experimenten les nostres societats i els sistemes de govern i de gestió dels béns públics i els interessos de la comunitat). En aquests nous contextos s'observen, d'una banda, limitacions per a la formalització del treball i, per altra banda, increments de poder dels agents públics. La possible desconfiança del públic i, consegüentment, de la legitimitat dels sistemes institucionals ha provocat l'interès per dotar-se de sistemes que sotmetin els agents públics a valors i a principis acceptables per assegurar, bàsicament, la integritat en la decisió i en la gestió. Això ja era propi de col·lectius de funcionaris per als qui la capacitat de control era limitada (pensem per exemple en els funcionaris encarregats de fer complir les lleis).

Les actuacions que han dut a terme els diferents governos i administracions anticipatius són una font d'aprenentatge. En aquesta comunicació es consideren en particular els continguts dels codis d'ètica.

Abans de tot, però, per abordar el repte de parlar d'ètica en el context d'un congrés de gestió pública i, en particular, al servei de les administracions públiques catalanes, convindria situar un marc general i reflexionar sobre:

- el diagnòstic particular de cada comunitat i cada administració (quines són les forces i els reptes que suggereixen l'abordatge de l'ètica),
- un llenguatge comú (què entenem per ètica en primer lloc, per valors, comportament, conductes...)
- l'àmbit d'aplicació:
 - tant pel que fa al públic: diferenciar-ne l'aplicació per als funcionaris (i entre ells atenent les seves especialitats professional) i per als càrrecs electes
 - les relacions amb la llei i l'establiment de límits entre els comportaments il·legals i els susceptibles de ser tramitats disciplinàriament,
- l'estudi dels factors i els elements que influeixen sobre l'ètica, molt especialment tot allò que fa referència al compromís polític i a les polítiques d'organització, de recursos humans (condicions de treball, socialització, formació...) i de gestió,
- els sistemes i els mecanismes que permeten assegurar la integritat dins les organitzacions i la responsabilitat de les institucions i dels agents públics.

Pel que fa a aquest últim punt, d'entre aquests sistemes i mecanismes (l'informe de l'OCDE *L'ètica en el servei públic. Pràctica i temes actuals* (OCDE:1997) parla d'*infraestructura per a l'ètica*) hi podem trobar estratègies per a la formulació de queixes i suggeriments i per facilitar la transparència, persones o unitats independents encarregades d'avaluar i de pronunciar-se sobre la integritat dels funcionaris, sistemes de control i de responsabilització.... Un dels més destacats consisteix en l'explicitació dels estàndards ètics del servei públic mitjançant una declaració formal generalment coneguda amb el nom de Codi d'ètica.

Aquestes declaracions o Codis d'ètica venen a incidir sobre els valors i els principis assumits pels funcionaris. Òbviament el grau d'abstracció d'aquestes declaracions dificulta el seu trasllat al desenvolupament quotidià del seu treball i la correspondència amb les pràctiques, les conductes i els comportaments concrets. Segurament, s'han de complementar amb mecanismes de comunicació, de formació, de socialització, amb estratègies de gestió i amb comportaments coherents dels càrrecs electes i dels directius públics.

Si no es produeix una vinculació clara amb els valors i principis acceptables, els continguts de la cultura professional dels funcionaris es deixen a la seva lliure formulació. La relació dels funcionaris amb el públic, amb els companys de treball, amb els directius, amb les institucions representatives, amb les pràctiques i els resultats de l'actuació, amb altres professionals i administracions, amb els sistemes i les institucions de control...depenen dels models i de les assumpcions personals i les observades i assumides en el context de treball.

Sembla doncs lògic pensar que els professionals de les administracions públiques tinguin també el seu propi codi d'ètica, majorment si es té en compte que una actitud contrària a l'ètica en un professional és en general, menys transcendent que en un funcionari. Així ho han pensat la majoria de països anticipatius, la major part dels quals s'han dotat d'un codi d'ètica propi per a la funció pública.

Un codi d'ètica aplicat al camp del funcionariat ha de basar-se en determinats principis de comportament i, per tant, els seus valors han de servir com a base no tan sols per a guiar la conducta dels funcionaris, sinó també per a guiar qualsevol reforma que afecti el funcionament de la administració.

El Comitè Nolan sobre normes de comportament de la vida pública al Canadà, assenyala que "un codi de conducta dels serveis públics és la millor manera d'aconseguir el respecte per als valors ètics inherents a la idea de Servei Públic, perquè si bé existeixen lleis i reglaments que regulen la vida pública, es pot arribar a tenir un comportament no ètic sense trencar ni aquestes lleis ni aquests reglaments."

És evident que un comportament ètic es guanya la confiança del ciutadà i contribueix a aconseguir una major eficiència de l'Administració Pública. L'existència d'un codi d'ètica s'ha de considerar tan sols un punt de partida i una eina de classificació en cas de dubtes.

La doctrina oficial al nostre país basa el control de l'ètica en l'Administració Pública, en l'aspecte negatiu de determinades actuacions dels funcionaris, com és el cas de l'apartat 1.3 del real decret 33/1986, on es detallen les sancions per incompliment dels principis d'ètica, principis que no figuren detallats a cap text legal; lògicament, el més clar seria que la llei definís els principis d'ètica i, en tot cas, assenyalessin les sancions per incompliment de la mateixa.

En aquesta comunicació pretenem exposar quina és la situació a Catalunya i a Espanya, i quina és la situació als països més avançats. Les conclusions que es puguin treure parlen per sí mateixes.

1. ANTECEDENTS I SITUACIÓ ACTUAL A CATALUNYA I A ESPANYA

1.0 Constitució Espanyola.

La Constitució Espanyola en el seu article 103, estableix que l'Administració Pública "serveix amb objectivitat als interessos generals" i actua sobre els principis de:

Objectivitat – Sotmetiment a la llei – Jerarquia - Serveis als interessos generals – Coordinació i eficàcia.

Així mateix assenyala que la Llei regularà l'Estatut del funcionari públic establint el "sistema d'incompatibilitat" i les "garanties d'imparcialitat" en l'exercici de les seves funcions. Però en cap article de la Constitució referent a l'Administració Pública s'esmenta la paraula "ètica", entenent per ètica la disciplina que tracta amb els principis determinants d'una bona conducta.

1.1 Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Tampoc a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya hi figura la paraula ètica, referida als càrrecs i funcionaris públics al servei de la Generalitat.

1.2 Text refós de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública. Decret legislatiu 1/97, de 31 d'octubre.

En l'exposició de motius de l'esmentat text refós, es diu que "s'haurà d'emfasitzar entre el personal del servei de la Generalitat els valors de:

Autoresponsabilitat - Orientació cap al ciutadà – Qualitat i millora de la feina - Orientació cap a la innovació – Austeritat en les despeses públiques.

Igualment, en la mateixa exposició de motius s'assenyala que els principis que regeixen la funció pública són els de:

Legalitat – Objectivitat – Economia – Eficàcia - Eficència - Diligència – Professionalitat – Imparcialitat - Correcció – Compliment – Responsabilitat -

Aquests principis són refermats en l'article 1r de l'esmentat text refós en els seus apartats 2 i 4. L'article 108 del text refós que aquí es comenta parla dels deures del personal de la Generalitat, i pren en part com a base l'esmentat article 103 de la Constitució, establint els deures dels funcionaris i assentant com a bàsics els següents principis:

Legalitat – Imparcialitat – Jerarquia – Secret Professional – Servei als administrats – Relació amb els subordinats i demés funcionaris – Formació Professional – Compliment de la jornada laboral.

L'article 109, per altra part, consagra el principi de:

Responsabilitat –

La relació de faltes compreses en els articles 115, 116 i 117 de l'esmentat text refós, té el seu origen en fets i actuacions que, en la seva majoria, són a més d'infraaccions legals, també incompliments ètics. Així, doncs, a "sensu contrari", per contraposició allò que és impropï, s'estarien consagrant els principis de:

Fidelitat a la Constitució i a l'Estatut – No discriminació – Diligència Professional - Legalitat – Secret Professional – Neutralitat – Incompatibilitat – Jerarquia – Conservació del Patrimoni Públic – Respecte als Administrats .

Els articles 1.2 i 1.4 del text refós, sí que consagren de forma explícita determinats principis com són:

Legalitat – Objectivitat – Economia – Diligència – Professionalitat – Eficàcia – Correcció en el tracte – Compliment - Responsabilitat.

1.3 Projecte de Llei del Govern Central 121/000177 de 5/7/99. Estatut bàsic del funcionari públic.

Aquest projecte de Llei, per primera vegada en la legislació espanyola, fa menció explícita en el seu preàmbul del següents principis ètics:

Celeritat – Economia processal – Eficàcia – Professionalitat – Dedicació – Imparcialitat .

L'article 7è de l'esmentat projecte de Llei assenyala també com a valors ètics al servei del públic:

La integritat – La neutralitat – La imparcialitat – La transparència de la gestió – La receptivitat – La responsabilitat professional – El servei als ciutadans .

Afegeix l'esmentat article que l'Administració Pública fomentará models de conducta del personal al seu servei que integrin els valors ètics del Servei Públic, en la seva actuació professional i en les seves relacions amb el ciutadà, però ja abans en l'article 6è diu que "l'ordenació de la funció pública es regirà per ... a) La ètica professional en la prestació del bon Servei Públic.

També l'article 30 de l'esmentat projecte de Llei incorpora en el seu text alguns principis com són:

- *Respecte a la Constitució, als estatuts, a l'ordenament jurídic i compliment de la llei en general (principi de legalitat)*
- *Imparcialitat i objectivitat (principi d'imparcialitat)*
- *Diligència professional (principi de cura i diligència professional)*
- *Secret professional (principi de confidencialitat)*
- *Protecció dels béns públics*
- *Correcció en el tracte amb els superiors, companys i subordinats.*

L'article 66 de l'esmentat Projecte de Llei assenyala un seguit de faltes que no són més que mancances dels principis d'ètica els quals venen definits pel sentit contrari de les faltes que allà s'expliciten i així tindríem entre altres, i a "sensu contrari" el següents principis:

Principi de legalitat - Principi d'imparcialitat – Principi de secret professional – Principi de jerarquia - Principi d'incompatibilitat – Principi de neutralitat – Principi de Professionalitat.

1.4 Real Decreto 33/1986, de 10 de enero, por el que se aprueba el Reglamento de Régimen Disciplinario de los Funcionarios de la Administración del Estado.

A l'igual que hem assenyalat en relació a l'apartat 1.3 del Projecte de Llei de l'Estatut bàsic del funcionari, es poden deduir els principis utilitzant el sentit contrari de la relació de faltes disciplinàries que hi figuren en el seu capítol II. Així tindríem que a "sensu contrari" del contingut del Real Decret, serien principis d'ètica els següents:

*Fidelitat a la Constitució – Diligència Professional – Legalitat
Secret professional - Imparcialitat – Neutralitat – Incompatibilitat –
Jerarquia – Integritat – Protecció dels bens públics – Dedicació –
Conservació del patrimoni públic – Servei als ciutadans.*

1.5 Primeres conclusions

No existeix ni a Catalunya ni a l'Estat espanyol un codi de conducta o d'ètica que unifiqui tots aquest conceptes dispersos i els completi amb altres principis no contemplats.

La dispersió dels conceptes ètics i la seva exposició no feta en forma de principis, així com la indefinició d'aquests principis, no és una bona fórmula pel recordatori i el compliment amb els preceptes d'ètica i amb aquesta falta de metodologia i de definicions no es pot crear un esperit o sentit de l'ètica de l'Administració Pública.

L'objecte d'aquesta comunicació és el de definir i sistematitzar els principis ètics que regeixen per l'Administració Pública en tots els països anomenats anticipatius, tal i com recomana la OCDE en el seu informe "Mesures ètiques en els països de la OCDE", estudi basat en l'experiència de 29 països, un terç dels quals tenen els seus codis d'ètica posats al dia.

2. SITUACIÓ ACTUAL A ALTRES PAÏSOS

2.0 El codi Europeu de bona conducta administrativa

El 6 de setembre de 2001 el Parlament Europeu va aprovar un codi de bona conducta que les institucions, administracions i òrgans comunitaris havien de respectar, especialment en les seves relacions amb el públic, ja que la carta fonamental dels drets de l'UE, aprovada el desembre de 2000, en el seu article 41 proclama com a dret dels ciutadans "*el dret a una bona administració i el dret a dirigir-se al Mitjancer Europeu en cas de mala administració*".

En el seu informe anual pel 1997, el Mediator Europeu ja assenyalava que: "hi ha mala administració quan un organisme públic no actua de conformitat amb una regla o un principi que tinguin per ell força d'obligar".

Així, doncs, queda clar que els principis d'ètica han de tenir força d'obligar; per tant, han d'ésser clarament definits i no s'haurien de deduir a "sensu contrari" de determinats actes negatius, com passa a la legislació espanyola.

Els principis que fixa el codi europeu de bona conducta són els següents:

Legalitat – No discriminació – Proporcionalitat – No abús de poder – Imparcialitat i independència – Objectivitat – Coherència – Equitat – Cortesia .

A més d'aquests principis generals, el codi conté també alguns principis procedimentals, com són:

- *Respondre amb l'idioma del ciutadà.*
- *Acús de recepció d'escrius amb indicació del funcionari responsable.*
- *Obligació de transmetre els escrits als serveis competents de l'institució.*
- *Terme raonable en la presa de decisions.*
- *Obligació de motivar les decisions.*
- *Indicació dels recursos que procedeixin.*
- *Notificació de les decisions.*
- *Protecció de dades.*
- *Dret de queixa al Mediator Europeu.*

2.1 Mesures ètiques en l'OCDE

Basant-se en l'experiència de 29 països membres de l'OCDE, aquest organisme assenyalava que els principis d'ètica més contemplats són els següents:

Imparcialitat – Legalitat – Integritat – Transparència – Eficiència – Equanimitat Responsabilitat - Justícia.

Amb molt poques excepcions, els països de l'OCDE reclamen dels seus funcionaris una declaració de patrimoni i dels interessos en que els funcionaris puguin estar inclosos. Aquest tipus de declaracions figuren en molts dels codis de comportaments existents.

2.2 El Civil Service Code a Anglaterra.

El Civil Service Code, assenyalava com a principis ètics els ja coneguts d'*integritat honestat, imparcialitat i objectivitat*, però remarca que aquests principis també han de regir en les relacions entre els funcionaris i el govern legalment constituït, i assenyalava en el seu apartat 2 que els funcionaris deuen, abans que res, *lleialtat a l'Administració* a la que serveixen.

El codi recull a més dels indicats, els principis següents:

- *Legalitat*
- *Informació imparcial*
- *El deure de no utilitzar fons públics per fins polítics*
- *El deure de retiment de comptes*
- *Integritat, imparcialitat i honestedat*
- *El tractament dels afers públics eficientment i promptament, sense mala administració i amb simpatia al públic.*
- *La no utilització del seu càrrec i els seus coneixements per a fins particulars*
- *Secret professional*
- *No actuar amb el fi de frustrar les polítiques i decisions administratives*

El Civil Service Code assenyalava com a bàsica en l'Administració Pública (Civil Service) la *defensa de l'interès públic* i entén com a interès públic qualsevol decisió presa per un govern legal i democràticament constituït.

2.3 Els Ethical Standard Values a Austràlia.

Els Ethical Standard Values in the Australian Public Service (Public Service Acts 1999) fan una definició molt completa dels principis ètics i assenyalen que aquests principis venen condicionats a aconseguir:

- *Els més alts standards de probitat, integritat i bona conducta*
- *Un fort compromís amb la comunitat*
- *Sensibilitat amb la política del govern*
- *Un fort compromís en el retiment de comptes*
- *Un fort enfocament en els resultats*
- *Una millora continuada*
- *El mèrit com a base de progrés dins l'Administració*
- *Una cura constant en evitar el malbaratament de fons públics*

Els principis especialment reconeguts són:

*Integritat – Honestedat - Imparcialitat – Legalitat – Cura i diligència – Cortesia
Confidencialitat – Correcció en la informació donada – Evitar els conflictes
d'interessos – No prendre avantatge del càrrec.*

Els Ethical Standard Values regulen també les mesures ètiques que han de regir en les relacions entre els funcionaris i el govern, o entre els funcionaris i el Parlament. També fixen el comportament ètic del funcionari en el seu període de post-ocupació.

2.4 Normes de l'IFAC (Estats Units) .

L'estudi anomenat "Codifying Power and Control, Ethical Codes in Actions" emès per l'IFAC americana, ha servit de base per a diferents codis existents en les diverses administracions públiques d'aquell país. De fet, tots i cadascun dels organismes públics tenen els seus propis codis d'ètica.

L'estudi proclama els següents principis:

- *Probitat i Salvaguarda de la propietat pública*
- *Objectivitat, integritat i honestedat*
- *Bona relació amb el públic i altres organismes*
- *Claredat en el retiment de comptes i en la gestió*

Les normes de l'IFAC desenvolupen un profund detall de la gestió sempre al voltant d'un comportament ètic.

2.5 El codi d'ètica i el codi de post-ocupació al Canadà.

Canadà és el país on el sentit i el codi d'ètica estan més desenvolupats. Així, la "Task Force on Public Service Values and Ethics", distingeix quatre tipus de principis o valors:

<i>Valors democràtics</i>	<i>Responsabilitat – Legalitat – Suport a la democràcia – Lleialtat – Neutralitat política – Retiment de comptes i gestió – Interès públic i bé comú.</i>
<i>Valors professionals</i>	<i>Excel·lència – Eficiència – Economia – Veracitat – Objectivitat – Fidelitat a la fe pública.</i>
<i>Nous valors</i>	<i>Qualitat – Innovació – Iniciativa – Creativitat – Servei als ciutadans – Horitzontalitat – Esperit d'equip.</i>
<i>Valors ètics tradicionals</i>	<i>Integritat – Honestedat – Probitat – Prudència – Discreció – Confiança pública.</i>
<i>Valors en relació al ciutadà</i>	<i>Respecte – Cura i diligència – Cortesia – Tolerància – Obertura – Participació – Imparcialitat – Moderació – Decència – Raonabilitat – Humanitat.</i>

El codi de conflicte d'interessos i post-ocupacional per a funcionaris públics, recull la majoria d'aquests principis i concreta la seva aplicació pràctica, i detalla acuradament el paper del conseller d'ètica i les condicions exigides als funcionaris que han deixat, per qualsevol motiu, l'Administració Pública.

3. CONCLUSIONS:

Tan sols aquells països amb un alt concepte de l'ètica pública poden progressar en tots els terrenys; per contra, aquells països amb forta corrupció, tant en el terreny polític com en l'Administració, no tenen cap futur. Només cal donar un cop d'ull a la majoria de països pobres, alguns d'ells amb prou recursos naturals per poder deixar d'ésser pobres per veure els efectes destructius de la corrupció. En el nostre entorn la demostració de la integritat de les administracions i dels funcionaris és un element clau per reforçar la confiança del públic i la legitimitat i l'aprofundiment dels sistemes democràtics.

És obvi que l'ètica, com a peça clau en el sistema de decisió i de gestió dels agents públics en allò que respecta als béns col·lectius i als reptes que té una comunitat, ha de ser conceptualitzada i gestionada professionalment i ha de ser promoguda i defensada per mitjà de sistemes i mecanismes adients.

El codi de conducta és un element clau d'aquests sistemes i mecanismes perquè explicita el sistema de valors i els principis que una comunitat vol per a si mateixa. Per part dels agents als qui afecta és un signe d'autoexigència i de responsabilitat perquè, més enllà del sistema legal, genera la força d'obligar. Però és també un instrument de gestió que aporta criteri a dilemes i a conflictes que els problemes actuals ens deparen i que tenen a veure amb la voluntat de crear valor per a la comunitat, amb l'establiment de prioritats, amb l'exerici de la decisió i del poder i amb la capacitat de gestió. I, finalment, és també un instrument analític que ens permet avaluar i repensar les polítiques públiques, considerar la responsabilitat dels agents i dels sistemes i advertir les oportunitats de millora i d'innovació.

Els exemples de codis d'ètica d'altres administracions són un referent valuós per fer la reflexió sobre la gestió de l'ètica –i en aquest cas particular sobre els continguts dels codis d'ètica- a les administracions públiques catalanes.

És per això que el cultiu de l'ètica en l'Administració Pública i en la política són decisius per la supervivència i desenvolupament d'un país, i és en aquest sentit que els presentadors d'aquesta comunicació volen portar a la ment de funcionaris i polítics la idea de reforçar i classificar els conceptes ètics, si bé volen reconèixer que, excepte casos aïllats, la nostra Administració Pública gaudeix en aquest terreny de bastant bona salut. Tanmateix, en el terreny de l'ètica mai s'és prou exigent.